

Note 12 - Maksimal kreditteksponering

Tabellen nedenfor viser maksimal eksponering mot kreditrisiko i balansen, inkludert derivater. Eksponeringen er vist brutto før eventuelle pantstillelser og tillatte motregninger. For opplysning om klassifisering av finansielle instrumenter der dette ikke er spesifisert, se note 24 Klassifisering av finansielle instrumenter.

Morbank	Brutto maksimal eksponering for kreditrisiko	Tapsavsetning	Sikkerhet i eiendom	Sikkerhet i verdipapirer	Øvrig sikkerhet og motregningsavtaler^{*)}	Netto maksimal eksponering for kreditrisiko
31.12.19 (mill. kr)						
Eiendeler						
Fordringer på sentralbanker	706	-	-	-	-	706
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	9.181	-	-	-	-	9.181
Utlån til kunder vurdert til virkelig verdi over resultatet	4.677	-	4.505	0	18	154
Utlån til kunder vurdert til amortisert kost	41.957	850	20.673	809	16.936	2.688
Utlån til kunder vurdert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	71.336	87	69.941	56	413	839
Sertifikater og obligasjoner	23.195	-	-	-	10.991	12.204
Derivater	2.872	-	-	-	1.653	1.218
Opptjente ikke mottatte inntekter	107	-	-	-	-	107
Fordringer verdipapirer	13	-	-	-	-	13
Sum eiendeler	154.042	937	95.119	865	30.011	27.109
Forpliktelser, ikke balanseført						
Stilte garantier og remburser	5.643	82	-	-	-	5.561
Ubenyttede kreditter og lånetilsagn	18.533	18	3.038	137	516	14.824
Andre engasjement	2.904	-	-	-	-	2.904
Sum forpliktelser	27.079	100	3.038	137	516	23.289
Sum total kreditrisikoeksponering	181.121					50.398
31.12.18 (mill. kr)						
Eiendeler						
Fordringer på sentralbanker	819	-	-	-	-	819
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	11.178	-	-	-	-	11.178
Utlån til kunder vurdert til virkelig verdi over resultatet	4.467	-	4.253	18	20	177
Utlån til kunder vurdert til amortisert kost	47.536	639	26.195	1.105	17.687	1.909
Utlån til kunder vurdert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	61.353	58	60.430	97	136	631
Sertifikater og obligasjoner	20.428	-	-	-	11.375	9.053
Derivater	3.914	-	-	-	2.077	1.836
Opptjente ikke mottatte inntekter	67	-	-	-	-	67
Fordringer verdipapirer	7	-	-	-	-	7
Sum eiendeler	149.769	697	90.878	1.220	31.296	25.678
Forpliktelser, ikke balanseført						
Stilte garantier og remburser	5.022	134	-	-	-	4.888
Ubenyttede kreditter og lånetilsagn	17.824	14	2.347	26	967	14.470
Andre engasjement	2.478	-	-	-	-	2.478
Sum forpliktelser	25.325	148	2.347	26	967	21.837
Sum total kreditrisikoeksponering	175.094					47.514

Konsern

31.12.19 (mill. kr)	Brutto maksimal eksponering for kredittrisiko	Tapsavsetning	Sikkerhet i eiendom	Sikkerhet i verdipapirer	Øvrig sikkerhet og motregningsavtaler*)	Netto maksimal eksponering for kredittrisiko
Eiendeler						
Fordringer på sentralbanker	706	-	-	-	-	706
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2.110	-	-	-	-	2.110
Utlån til kunder vurdert til virkelig verdi over resultatet	4.677	-	4.505	0	18	154
Utlån til kunder vurdert til amortisert kost	50.264	911	20.691	809	17.346	10.506
Utlån til kunder vurdert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	71.336	87	69.941	56	413	839
Sertifikater og obligasjoner	23.115	-	-	-	10.991	12.124
Derivater	2.972	-	-	100	1.653	1.218
Opptjente ikke mottatte inntekter	132	-	-	-	-	132
Fordringer verdipapirer	292	-	-	71	209	13
Sum eiendeler	155.604	998	95.138	1.036	30.629	27.802
Forpliktelser, ikke balanseført						
Stilte garantier og rembuser	5.643	82	-	-	-	5.561
Ubenyttede kreditter og lånetilsagn	18.643	18	3.038	223	531	14.834
Andre engasjement	3.097	-	-	-	-	3.097
Sum forpliktelser	27.383	100	3.038	223	531	23.491
Sum total kredittrisikoeksponering	182.987					51.294

31.12.18 (mill. kr)	Brutto maksimal eksponering for kredittrisiko	Tapsavsetning	Sikkerhet i eiendom	Sikkerhet i verdipapirer	Øvrig sikkerhet og motregningsavtaler*)	Netto maksimal eksponering for kredittrisiko
Eiendeler						
Fordringer på sentralbanker	819	-	-	-	-	819
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	5.074	-	-	-	-	5.074
Utlån til kunder vurdert til virkelig verdi over resultatet	4.467	-	4.253	18	20	177
Utlån til kunder vurdert til amortisert kost	53.967	686	26.195	1.105	25.402	578
Utlån til kunder vurdert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	61.295	58	60.430	97	136	573
Sertifikater og obligasjoner	20.348	-	-	-	11.375	8.974
Derivater	4.119	-	-	-	2.077	2.041
Opptjente ikke mottatte inntekter	86	-	-	-	-	86
Fordringer verdipapirer	277	-	-	94	183	0
Sum eiendeler	150.451	744	90.878	1.314	39.193	18.321
Forpliktelser, ikke balanseført						
Stilte garantier og rembuser	5.032	134	-	-	-	4.898
Ubenyttede kreditter	17.963	14	2.347	70	982	14.551
Andre engasjement	2.629	-	-	-	-	2.629
Sum forpliktelser	25.624	148	2.347	70	982	22.077
Sum total kredittrisikoeksponering	176.076					40.399

*) Øvrig sikkerhet inkluderer blant annet kontanter, løssøre, skip og mottatte garantier. For obligasjoner med fortrinnsrett består sikkerhetsmassen av utlån til kunder i selskapet som har utstedt obligasjonen. For derivater er det stilt kontanter som sikkerhet, i tillegg bilaterale ISDA-avtaler om netting av derivater.

Bankens maksimale kreditteksponering fremgår av oppstillingen ovenfor. SpareBank 1 SMN utfører engrosbanktjenester for BN Bank og Samspar-bankene. I tilknytning til dette er det etablert garantiavtale som sikrer fullt oppgjør for eksponeringer knyttet til disse avtalene.

For privat- og næringslivskunder anvendes rammeavtaler med krav om sikkerhetsstillelse ved derivathandel. For kunder som driver med tradingvirksomhet aksepteres kun kontantdepot som sikkerhet. Kunder stiller kontantdepot og/eller pant i eiendeler som sikkerhet for kunders handel av strøm- og laksederivater på NASDAQ OMX Oslo ASA og Fish Pool ASA.

SpareBank 1 SMN inngår standardiserte og hovedsakelig bilaterale ISDA-avtaler om netting av derivater der finansielle institusjoner er motparter. I tillegg har banken inngått tilleggsavtaler om sikkerhetsstillelse (CSA) mot de mest anvendte motpartene. Per 31. desember 2019 har banken rundt 47 (46) aktive ISDA-avtaler. Fra 1. mars 2017 måtte banken i henhold til EMIR ha en CSA med daglig utveksling av marginsikkerhet mv. med alle finansielle motparter som banken handler med hjemhørende (blant annet) i et EU-land. Banken inngår utelukkende avtaler med kontanter som sikkerhet. Håndteringen av sikkerhetsstillelsen under disse avtalene har banken satt ut til SEB Prime Collateral Services, det vil si at de håndterer marginkravene på vegne av banken. Mer om sikkerheter og pantstillelser i note 37 Annen gjeld og forpliktelser.

Sikkerhetsstillelsene er vurdert til markedsverdi, begrenset til maksimal kreditteksponering for den enkelte motpart.